

Prop. 80 S

(2014–2015)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Samtykke til godkjennelse av
EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015
av 20. mars 2015 om innlemmelse
i EØS-avtalen av forordning (EF)
nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige
ramme for et konsortium for en europeisk
forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

Innhold

1	Innledning	5	Vedlegg	
2	Generelt om norsk deltakelse i samarbeid om felles europeisk forskningsinfrastruktur	5	1	EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om endring av protokoll 31 til EØS-avtalen om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter 13
3	Særlig om bruk av ERIC-organisasjonsformen i Norge ..	6	2	Rådsforordning (EU) nr. 1261/2013 av 2. desember 2013 om endring av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium) . 14
4	Nærmere om innholdet i forordningen	7	3	Rådsforordning (EF) nr. 723/2009 av 25. juni 2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium) 16
5	Beslutning i EØS-komiteen	8		
6	Særlig om forholdet til grunnloven	8		
7	Forholdet til norsk rett for øvrig	10		
8	Økonomiske og administrative konsekvenser	11		
9	Konklusjon og tilråding	11		

Prop. 80 S

(2014–2015)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Samtykke til godkjennelse av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

*Tilråding fra Utenriksdepartementet 27. mars 2015,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Innledning

EØS-komiteen besluttet 20. mars 2015 å endre EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter, ved å innlemme rådsforordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium) (heretter kalt ERIC-forordningen), endret ved rådsforordning (EU) nr. 1261/2013.

ERIC-forordningen gir et juridisk rammeverk for organisering av felles forskningsinfrastrukturer (European Research Infrastructure Consortium (ERIC)). Forordningen skal gjøre det enklere å etablere og drifte forskningsinfrastrukturer på europeisk nivå gjennom felles konsortier (sammenslutninger). Forordningen inngår som en del av rammeverket for det europeiske forskningssamarbeidet, som er del av det frivillige samarbeidet under EØS-avtalen.

ERIC-forordningen antas å være en sak av særlig stor viktighet og Stortingets samtykke til god-

kjennelse av EØS-komiteens beslutning er derfor nødvendig i samsvar med Grunnloven § 26 annet ledd.

EØS-komiteens beslutning og forordningene i norsk oversettelse følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

2 Generelt om norsk deltakelse i samarbeidet om felles europeisk forskningsinfrastrukturer

Samarbeidet om storskala forskningsinfrastrukturer er en viktig del av det europeiske forskningssamarbeidet som Norge deltar i gjennom deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon (Horisont 2020) og det europeiske forskningsområdet (ERA). Slikt samarbeid er viktig for å styrke innsatsen og bedre ressursutnyttelsen i europeisk forskning. Dette gir Norge tilgang til internasjonalt avansert og kostbart utstyr. Forskningsinfrastruktur er en betegnelse på

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

utstyr og tjenester til bruk for forskning, som bl.a. vitenskapelige databaser og samlinger, elektronisk infrastruktur som høyhastighetsnettverk og større forskningsfasiliteter som laboratorier eller stråleanlegg.

ERIC-forordningen etablerer et rammeverk for eierskap og drift av de felleseuropeiske forskningsinfrastrukturene. Hensikten er å gjøre det enklere å etablere nye forskningsinfrastrukturer av felleseuropeisk interesse, primært basert på et veikart for slik infrastruktur fra Det europeiske strategiforum for forskningsinfrastruktur (European Strategy Forum on Research Infrastructures, ESFRI). ESFRI ble etablert i 2002 som et rådgivende forum for forskningsinfrastruktur i EU, og har deltakere fra medlemsstater i EU og fra assosierte stater til EUs rammeprogram for forskning. Norge er medlem i ESFRI. Veikartet ble utviklet i 2006, og oppdatert senest i 2010.

Selv i et Europa preget av økonomisk krise, prioriteres forskningsinfrastruktur både på nasjonalt og europeisk nivå. Dette er ikke minst fordi europeisk samarbeid om forskningsinfrastrukturer vurderes å være av felles interesse med avgjørende betydning for å kunne møte store samfunnsutfordringer. Felles prosjekter gjør det mulig å realisere infrastruktur som den enkelte stat ikke har ressurser til alene.

Norske forskere har gjennom mange tiår deltatt aktivt i internasjonale forskningsinfrastrukturer som har en annen organisasjonsform enn ERIC, for eksempel CERN, EMBL og ESRF¹. Etableringen av disse og tilsvarende forskningsinfrastrukturer var svært krevende. ERIC-rammeverket (ERIC som organisasjonsform) er som nevnt opprettet for å forenkle etableringen av felles infrastrukture over landegrensene, noe som har blitt enda mer aktuelt og nødvendig når de europeiske statene nå styrker sitt samarbeid for å oppnå best mulig resultater fra sitt forsknings- og innovasjonsarbeid.

Norske forskningsmiljøer deltar i utvikling av rundt 25 felles europeiske forskningsinfrastrukturer i regi av ESFRI. Mange av disse er etablert eller er under etablering med ERIC som organisasjonsform. Norge er i dag observatør i fire ERICer².

Det største av ESFRI-prosjektene Norge deltar i, European Spallation Source (ESS) i Lund i Sverige, vil bli verdens ledende forskningsinfrastruktur for bruk av nøytroner i forskning. Forenklet kan det sammenliknes med et svært sterkt mikroskop som kan fortelle oss om materialers indre strukturer. Dette vil få betydning for så ulike fagområder som medisin, energiteknologi, grunnleggende fysikk og arkeologi. ESS i Lund er foreløpig organisert som et svensk AS, men skal etter planen bli etablert som ERIC i løpet av sommeren 2015. Norge har vedtatt å bidra med 2,5 pst. av de totale konstruksjonskostnadene; rundt 400 mill. norske kroner. Det er satt av midler over Kunnskapsdepartementets budsjett under den nasjonale infrastrukturordningen som forvaltes av Norges forskningsråd. Norge deltar aktivt i arbeidet, og er en viktig samarbeidspartner for vertslandene Sverige og Danmark. Både investeringens størrelse og fagområdet gjør det viktig for Norge å kunne være medlem av dette ERICet.

3 Særlig om bruk av ERIC-organisasjonsformen i Norge

Norge har tilbudt vertskap for tre europeiske forskningsinfrastrukturer, og det er sterkt ønskelig å kunne bruke ERIC som organisasjonsform for to av disse: CESSDA³ og ECCSEL⁴. Det tredje, SIOS⁵, planlegges etablert på Svalbard med en rekke stater utenfor EØS som medlemmer. Det er ikke aktuelt å bruke ERIC som organisasjonsform for dette samarbeidet. Alle tre er såkalte distribuerte forskningsinfrastrukturer, det vil si at de skal tilrettelegge for samarbeid og felles utnyttelse av nasjonale noder (nasjonalt eid utstyr, arkiver osv). Bruk av ERIC-formen vil imøtekomme ønsker og forventninger fra samarbeidsstatene og vesentlig forenkle samarbeidet.

Forskningsinfrastrukturen CESSDA (samarbeid om samfunnsvitenskapelige databaser) ble etablert i Bergen i juni 2013 med et norsk aksjeselskap eid av Kunnskapsdepartementet som juridisk enhet. Norsk deltaker i samarbeidet er Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS. Samarbeidet (p.t. mellom 14 stater) er basert på en Memorandum of Understanding og en uformell samarbeidsorganisasjon. Deltakerstatene ønsker å

¹ CERN: Den europeiske organisasjonen for kjernefysisk forskning. EMBL: Det europeiske laboratorium for molekylærbiologi. ESRF: Det europeiske synkrotronstråleanlegg.

² Disse fire er: BBMRI-ERIC (biobanksamarbeid), CLARIN-ERIC (samarbeid om språkdatabaser), ESS ERIC (European Social Survey, samfunnsvitenskapelig, komparativ spørreundersøkelse) og EuroArgo ERIC (samarbeid om havbøyer)

³ CESSDA: Consortium of European Social Science Data Archives

⁴ ECCSEL: European Carbon Dioxide Capture and Storage Laboratory Infrastructure

⁵ SIOS: Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

omdanne CESSDA til et ERIC så snart det er mulig. Dersom Norge ikke kan tilby bruk av ERIC som organisasjonsform, kan det bli en diskusjon om å flytte hovedsetet for CESSDA til en EU-stat slik at ERIC-formen kan benyttes.

Norge er vertsstat for et prosjekt for etablering av forskningsinfrastruktursamarbeidet ECCSEL (samarbeid om karbonfangst og lagring, faglig under Olje- og energidepartementet og med Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og SINTEF som norske deltakere). Forprosjektet er nettopp avsluttet, med en tilråding om å etablere ECCSEL med base i Trondheim, organisert som et ERIC. Det er et bredt europeisk engasjement også bak dette initiativet. Tilsvarende som for CESSDA kan det bli en diskusjon om å flytte hovedsetet for ECCSEL til en EU-stat dersom Norge ikke kan tilby bruk av ERIC som organisasjonsform.

4 Nærmere om innholdet i forordningen

Forordning (EF) nr. 723/2009 etablerer et juridisk rammeverk for organisering av felles forskningsinfrastrukturer (European Research Infrastructure Consortium (ERIC)). Målsettingen med denne organisasjonsformen er at det skal bli enklere å etablere og drifte forskningsinfrastrukturer på europeisk nivå gjennom felles konsortier for slike infrastrukturer.

Forordningen spesifiserer innholdet i et ERIC, og hvilke forutsetninger som må være oppfylt for at en forskningsinfrastruktur skal kunne få en slik status. Dette omfatter organisasjon og vedtekter, søknadsprosedyre og klagemuligheter. Et ERIC må ha minimum tre EU-medlemsstater/assosierte stater til EUs rammeprogram for forskning som medlemmer. ERICer kan ha sete i EU-medlemsstater eller i assosierte stater. Det er de enkelte stater som formelt er medlemmer i et ERIC. Forordningens system er ellers at det er den enkelte vertsstats lover som skal regulere selskapets aktivitet og forordningen har lite detaljerte regler knyttet til drift.

Av artikkel 1 fremgår det at forordningen fastsetter en rettslig ramme for kravene til, fremgangsmåtene for og virkningene av opprettelse av et konsortium.

Artikkel 2 definerer innholdet i visse begreper brukt i forordningen. Artikkel 3 og 4 fastslår de faglige aktivitetene og krav til forskningsinfrastrukturene. Etter artikkel 3 nr. 2 skal et ERIC utføre sin hovedoppgave på et ikke-økonomisk

grunnlag, men kan drive begrenset økonomisk virksomhet. Artikkel 5 og 6 angir prosedyrene for søknad og søknadsbehandling for et ERIC. Av artikkel 5 fremgår det at en søknad om etablering av et ERIC sendes Kommisjonen. Et ERIC opprettes formelt gjennom vedtak i Kommisjonen.

Etter artikkel 5 nr. 1 d) skal et ERIC ha status på linje med et internasjonalt organ i henhold til artikkel 143 bokstav g) og artikkel 151 nr. 1 bokstav b) i direktiv 2006/112/EF om merverdiavgift, og som internasjonal organisasjon i henhold til artikkel 23 nr. 1 annet strekpunkt i direktiv 92/12/EØF om særavgifter. Sistnevnte direktiv er erstatet av direktiv 2008/118/EC, der relevant henvisning er artikkel 12 bokstav b). Dette innebærer at et ERIC på visse vilkår kan ha rett til fritak for merverdiavgift og særavgifter. Dette gjelder særavgifter på alkohol/alkoholholdige drikkevarer, tobakksvarer og energiprodukter/elektrisitet.

Nærmere regler om omfang, grenser og vilkår for avgiftsfritak skal fastsettes i avtaler mellom medlemmene i hvert enkelt ERIC, innenfor de rammer som forordningene og EU-regelverket generelt oppstiller. Dette innebærer bl.a. at fritak bare kan gjelde for varer og tjenester som er nødvendige for å oppnå formålet til ERICet. Anskaffelsen må være foretatt av ERICet selv eller av medlemmene. Avgiftsfritaket kan ikke gjelde for en ev. økonomisk virksomhet drevet av ERICet. Avgiftsfritak kan gjennomføres som en refusjonsordning.

Av artikkel 7 fremgår et ERICs rettslige status. Et ERIC skal være et selvstendig rettssubjekt med full rettslig handleevne. Et ERIC skal ha status på linje med en internasjonal organisasjon med hensyn til direktiv om offentlige anskaffelser. Dette innebærer at et ERIC har unntak fra direktiv om offentlige anskaffelser. Et ERIC skal etter artikkel 8 ha sitt sete i vertsstaten.

Etter artikkel 9 kan alle stater og internasjonale organisasjoner bli medlemmer i et ERIC. Det må være minst tre medlemmer som er EU-medlemsstater eller assosierte stater til EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, og minst ett må være EU-medlem. Medlemsstater og assosierte stater skal alltid ha majoriteten av stemmene i konsortiets medlemsforsamling. Assosierte stater er definert i artikkel 2, og er i hovedsak stater som deltar i EUs rammeprogram for forskning (nåværende program er Horisont 2020⁶), gjennom egne assosieringsavtaler. Etter artikkel 9 nr. 6 må

⁶ Forordning (EU) nr. 1291/2013 om opprettelse av Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovasjon (2014-2020), artikkel 7 Assosiering av tredjeland, som omtalt i Prop. 51 S (2013-2014).

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

assosierte stater og tredjestater bl.a. samtykke i å behandle ERICet på tilsvarende måte som det som følger av artikkel 5 nr. 1 d) om avgifter, ved søknad om opprettelse eller medlemsskap.

Artikkel 10 bestemmer at det skal fastsettes vedtekter for hvert ERIC. Artikkel 11-14 har bestemmelser om regnskap, revisjon, ansvar og prinsipper m.v.

Av artikkel 15 fremgår det at et ERIC er underlagt både nasjonal rett i den staten det er etablert og EU-rett. EU-domstolen er gitt kompetanse til å dømme i eventuelle tvister som gjelder et ERIC mellom medlemmene i et ERIC, mellom medlemmene og det aktuelle ERIC og i tvister hvor Kommisjonen er part. Dersom tvisten gjelder et ERIC og en tredjepart, vil de nasjonale domstolene i den stat der ERIC har hovedsete ha kompetanse.

Artikkel 16 inneholder regler om avvikling og insolvens. Artikkel 17 setter krav til rapportering til Kommisjonen.

Forordningen ble endret i desember 2013 (forordning (EU) nr. 1261/2013). Endringsforordningen endrer artikkel 9 nr. 2 og nr. 3 slik at assosierte stater får samme medlemsstatus/stemmerettigheter som EU-medlemsstatene i de enkelte ERICer.

5 Beslutning i EØS-komiteen

I henhold til EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20 mars 2015 skal EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter endres.

EØS-komiteens beslutning inneholder en innledning og tre artikler. I innledningen blir det vist til at EØS-avtalen, og særlig artikkel 86 og artikkel 98, gjør det mulig å endre vedleggene til avtalen gjennom beslutning i EØS-komiteen.

Artikkel 1 fastsetter at rådsforordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium), endret ved rådsforordning nr. 1261/2013, skal innlemmes i avtalen. I artikkel 1 (b) er det inntatt en presisering av at henvisningen i forordningen artikkel 5 nr. 1 d) til to direktiver som gjelder merverdiavgift og særavgifter, bare er relevant ved anvendelse av denne artikkelen og for øvrig ikke har betydning i andre sammenhenger. Bakgrunnen for dette er at de to nevnte direktivene ikke er en del av EØS-avtalen.

Artikkel 2 slår fast at EØS-komiteebeslutningen trer i kraft den dagen den siste meddelelsen etter EØS-avtalens artikkel 103 nr. 1 er inngitt.

Artikkel 3 bestemmer at beslutningen skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og i EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.

6 Særlig om forholdet til grunnloven

Forordningen spesifiserer innholdet i et ERIC, og hvilke forutsetninger som må være oppfylt for at en infrastruktur skal kunne få en slik status. Dette omfatter bl.a. organisasjon, vedtekter og søknadsprosedyre til Kommisjonen om opprettelse av et ERIC. Et ERIC må ha minimum tre EU-medlemsstater/assosierte stater som medlemmer. ERICer kan ha sete i EU-medlemsstater eller i assosierte stater. Det er de enkelte stater som formelt er medlemmer i et ERIC. Forordningen ble endret i desember 2013, da assosierte stater fikk samme medlemsstatus/stemmerettigheter som EU-medlemsstatene, i de enkelte ERICer. Endringene var begrunnet med behov for å tilrettelegge for bredere deltakelse fra assosierte stater og særlig Norge, ved å gi dem stemmerett på lik linje med EU-statene.

Bruk av ERIC-organisasjonsformen i Norge innebærer at en viss myndighet legges til Kommisjonen og til EU-domstolen. Grunnloven bygger på en forutsetning om at utøvende, lovgivende og dømmende myndighet i Norge skal utøves av norske statsorganer. Dette vil si at det i utgangspunktet er norske statsorganer som skal ha kompetanse til å treffe vedtak med direkte virkning for private borgere og foretak i Norge. Etter sikker konstitusjonell praksis kan imidlertid denne typen overføring av myndighet til å treffe vedtak med virkning i Norgeskje ved Stortingets samtykke etter Grunnloven § 26 annet ledd forutsatt at myndighetsoverføringen anses som «lite inngripende».

Grunnloven er ikke til hinder for at Norge inngår i samarbeid der internasjonale organisasjoner, innenfor visse rammer, kan treffe folkerettslig bindende vedtak overfor staten. Som det vil fremgå nedenfor, ligger en i saken her i grenseland for hva som kan anses som overføring av myndighet til å treffe vedtak med direkte virkning for private. Det har sammenheng med ERIC-enes særlig sterke tilknytning til det offentlige.

Forvaltningsmyndighet

Et ERIC etablert i Norge vil være et samarbeid mellom medlemmene, som skal bestå av minst tre EU-medlemsstater/assosierte stater. Vertsstaten har i prinsippet samme rolle i samarbeidet som de andre medlemmene. Forordningen legger myn-

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

dighet til å vedta opprettelse av ERICer (etter søknad fra vertsstaten) til Kommisjonen. Kommisjonen skal vurdere om statuttene, som utarbeidet av medlemmene, er i samsvar med forordningen, og om det er et godt faglig og vitenskapelig grunnlag for den konkrete infrastrukturen. Før Kommisjonen fatter vedtak skal opprettelsen drøftes med en ERIC-forvaltningskomité der alle medlemsstatene og assosierte stater deltar. EØS/EFTA-statene deltar uten stemmerett. Et vedtak vil gjelde alle medlemmene av det fremtidige ERICet, også medlemsstater. Kommisjonen er også gitt myndighet til å godkjenne vedtektsendringer i et ERIC, og til å legge ned et ERIC ved alvorlig mislighold av økonomisk eller vitenskapelig art.

Kommisjonens myndighet her er å anse som utøvelse av myndighet overfor et rettssubjekt under etablering/etablert i Norge. Omfanget av den myndigheten som legges til Kommisjonen vil, uansett om en skulle mene den innebar overføring av myndighet til å treffe vedtak med direkte virkning i Norge eller ikke, være svært begrenset. Kommisjonens myndighet er klart avgrenset og innen et spesifikt område. Myndigheten vil bare gjelde de ERICer som eventuelt blir etablert i Norge (p.t. er det planlagt to slike).

Dømmende myndighet

Et ERIC er etter forordningen artikkel 15 underlagt både nasjonal rett og EU-rett. Dersom en tvist gjelder et ERIC og en tredjepart, vil nasjonal domstol ha kompetanse. EU-domstolen har myndighet til å dømme i eventuelle tvister som gjelder et ERIC og som er mellom medlemmene i et ERIC, mellom medlemmene og det aktuelle ERIC og i tvister hvor EU er part.

Ved norsk medlemskap i ERICer etablert i andre stater, kan artikkel 15 anses som en tvisteløsningsbestemmelse for samarbeidet. Det er vanlig og hensiktsmessig å ha en tvisteløsningsmekanisme i internasjonale avtaler om samarbeid. Ettersom det kun er stater og internasjonale organisasjoner som kan være medlemmer i et ERIC, og EU-domstolens kompetanse som nevnt over gjelder i tvister mellom medlemmene, mellom medlemmene og ERICet og i tvister der EU er part, er det lite tenkelig at EU-domstolen vil ha kompetanse til å treffe avgjørelser rettet mot norske borgere og virksomheter i relasjon til ERICer i andre stater. I den grad en eventuell avgjørelse fra EU-domstolen rettes mot Norge som stat, vil avgjørelsen kun være folkerettslig bindende.

Dersom det etableres ERICer i Norge, vil artikkel 15 innebære at Norge aksepterer at EU-

domstolen gis kompetanse til å dømme med virkning for dette ERICet. Dette vil være en myndighetsoverføring dersom den anses å gi EU-domstolen dømmende myndighet med direkte internrettslig virkning i Norge for private rettssubjekter. Vedtak med virkning for det offentlige vil kun ha folkerettslig virkning. Et ERIC i Norge vil bli opprettet etter søknad fra Norge, den norske finansieringsandelen vil komme fra offentlige midler og det skal være et verktøy i offentlig forskningspolitikk. Andre europeiske land har organisert sine ERICer som selvstendige enheter innenfor offentlig forvaltning. Etter forordningen skal imidlertid et ERIC ha selvstendig rettslig handleevne, og etter norsk rett vil det da bli å anse som et selvstendig rettssubjekt. ERIC vil være et rettssubjekt med sterk tilknytning til det offentlige. Det kan derfor være noe tvilsomt om EU-domstolens kompetanse til å treffe avgjørelser med bindende virkning for eventuelle ERICer etablert i Norge overhodet innebærer overføring av myndighet til å treffe vedtak med direkte virkning i Norge. Den konstitusjonelle vurderingen tar like fullt høyde for at det er tale om slik myndighetsoverføring.

Vurdering

Spørsmålet blir deretter i hvilken grad en eventuell myndighetsoverføring griper inn i domstolens kompetanse etter Grunnloven § 88, altså hvorvidt myndighetsoverføringen kan anses som «lite inngripende» eller ikke.

Overføringen av dømmende myndighet vil ha et begrenset saklig omfang, da forordningen gir en begrenset regulering av et spesifikt og klart avgrenset område. Myndighetsoverføringen knytter seg til denne spesielle organisasjonsformen, som bare skal brukes for europeisk forskningsinfrastruktursamarbeid. Så langt er det planer om to ERICer i Norge. EU-domstolens kompetanse vil være begrenset til å gjelde for et fåtall aktører.

EU-domstolens myndighet vil i hovedsak gjelde spørsmål direkte regulert i ERIC-forordningen, som tvister knyttet til oppnevning av direktør og gyldighet av budsjettvedtak (medlemsavgift). Dette er spørsmål som det legges stor vekt på å regulere ved utarbeidelse av vedtekter til det enkelte ERIC, et arbeid som Norge deltar i. Fra EUs side synes denne bestemmelsen å være ment for å sikre lik håndtering av ERICer i de enkelte medlemsstatene. Det er til nå opprettet ti ERICer, den første har vært i drift i fire år. Norge er observatør i fire. EU-domstolen har så langt ikke behandlet saker som gjelder ERICer.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

EU-domstolen vil ikke ha myndighet til å legge økonomiske reaksjoner eller andre straffelignende reaksjoner. Den skal løse oppståtte tvister mellom parter, for eksempel avklare gyldigheten av et vedtak som er fattet av ERICets organer.

Dersom det skulle vise seg at myndighetsoverføringene får andre effekter enn forutsatt, vil et avbøtende tiltak for Norge være å melde seg ut av et ERIC. Dette kan også gjøres for ERICer etablert i Norge, noe som vil medføre at ERICet enten blir nedlagt eller flyttet.

Den norske forpliktelsen til å akseptere EU-domstolen for de enkelte ERICene vil ikke stamme direkte fra EUs forordning om ERIC (slik den blir innlemmet i EØS-avtalen), men fra det norske vedtaket om å søke om å få opprettet et spesifikt ERIC. Det vil si en «fra sak til sak»-tilnærming som til en viss grad kan sammenlignes med valg av tvisteløsningsmekanisme ved inngåelse av en avtale.

EU-domstolen har allerede i dag kompetanse overfor private rettssubjekter i Norge i enkelte tilfeller, bl.a. på konkurranserettens område.

Som nevnt kan det, på grunn av ERIC-enes særlige tilknytning til det offentlige, være tvilsomt hvor langt en overhodet skal tale om at det skjer overføring av myndighet til å treffe vedtak med direkte virkning i Norge. Uansett hvordan en ser på dette legges det til grunn at en eventuell myndighetsoverføring etter ERIC-forordningen samlet sett anses som lite inngripende og at Stortinget kan samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning om innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen etter Grunnloven § 26 annet ledd.

Artikkel 15 innebærer som omtalt over at Norge, som medlem i et ERIC, vil kunne bli part i en sak for EU-domstolen. Dette er nytt for så vidt gjelder EU-domstolen, men Norge har akseptert å gi internasjonale tvisteløsningsorganer kompetanse til å avgjøre tvister der staten er part i en rekke tilfeller, også i tvister om forhold på norsk territorium (f. eks. i frihandelsavtaler). En avgjørelse fra EU-domstolen som rettes mot Norge som stat, vil kun være folkerettslig bindende, og overføring av slik myndighet reiser ikke konstitusjonelle spørsmål. Samlet vurdering er at det må kunne aksepteres at Norge vil kunne bli underlagt EU-domstolens kompetanse i disse sakene, gitt den store fordel det vil være for Norge å kunne etablere ERICer i Norge. Det er lite trolig at slike saker vil komme for domstolen. Norge vil delta som fullverdig medlem i ERICene, og vil således kunne bidra til å løse eventuelle tvister på lavest

mulig nivå. Det er vanskelig å se hvilke forhold som i praksis vil bli ansett som hensiktsmessige å legge fram for EU-domstolen. Videre vil denne risikoen være et av vurderingstemaene før Norge vedtar å bli medlem i et ERIC.

7 Forholdet til norsk rett for øvrig

Innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen forplikter ikke Norge til å delta som medlem i ERICer eller til å ta i bruk ERIC-organisasjonsformen i Norge. Det må besluttet ut fra en vurdering av den vitenskapelige nytten for de enkelte ERICer. Innlemmelse av ERIC-forordningen i EØS-avtalen sikrer et rettslig rammeverk for norsk deltakelse i ERICer etablert i EU-området og for etablering av ERICer i Norge. Innlemmelsen tilrettelegger for at fagdepartementene kan melde Norge inn som medlem i ERICer etablert i andre stater.

Forordningen artikkel 5 nr. 1 d) krever at ERICer gis en rettslig status som innebærer at et ERIC under visse forutsetninger skal ha fritak for merverdiavgift og særavgifter. Ved innlemmelse av forordningen forplikter Norge seg til å akseptere at eventuelle ERICer gis rettslig status på linje med internasjonale organ/internasjonale organisasjoner tilsvarende artikkel 5 nr. 1 d), jf. artikkel 9 nr. 6. Den konkrete forpliktelse til å gi avgiftsfritak oppstår på det tidspunktet Norge går inn som medlem i et ERIC, eller ved etablering av et ERIC i Norge.

Som vist til i pkt. 5 er det i EØS-komiteens beslutning om endring av protokoll 31 inntatt en presisering i artikkel 1 (b) om at henvisningen i forordningen artikkel 5 nr. 1 d) til direktivene 2006/112/EF om merverdiavgift og direktiv 92/12/EØF om særavgifter (erstattet av direktiv 2008/118/EF), bare er relevant ved anvendelse av denne artikkelen og for øvrig ikke har betydning i andre sammenhenger. Dette er fordi skatter og avgifter ikke er en del av EØS-avtalen.

For de to planlagte ERICer i Norge vil det være aktuelt med fritak (refusjon) for inngående merverdiavgift for varer og tjenester, med hjemmel i merverdiavgiftsloven § 10-3 om fritak for bl.a. internasjonale organisasjoner. Fritak for merverdiavgift ved innførsel av varer kan hjemles i merverdiavgiftsloven § 7-2, jf. tolloven § 5-3, forutsatt nødvendig forskriftsendring. Ev. behov for andre avgiftsfritak vil bli vurdert som del av skatte- og avgiftsopplegget i de årlige budsjettforslagene.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

Videre legges det opp til å kunne tilby bruk av ERIC-formen for organisering av felleseuropeiske infrastrukturensamarbeid i Norge. Det vil være nødvendig å lovregulere ERIC som en egen organisasjonsform med rettslig handleevne. Kunnskapsdepartementet vil legge fram en Prop. L. høsten 2015 med forslag om lov om ERIC-organisasjonsformen i Norge.

8 Økonomiske og administrative konsekvenser

Gjennomføring av forordningen vil i seg selv ikke ha vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser. Etter at ERIC-forordningen er innlemmet i EØS-avtalen vil fagdepartementene selv kunne slutte seg til konkrete ERICer på sine området etablert i andre stater, forutsatt budsjettdekning.

Rett til avgiftsfritak (refusjon) vil komme til anvendelse for ERICer som etableres i Norge, og i visse tilfeller også for ERICer som Norge blir medlem av som er etablert i andre stater. De økonomiske konsekvensene av fritak må vurderes konkret for hver enkelt ERIC som Norge vurderer å etablere eller bli medlem av. Det er som nevnt ønskelig å etablere to norske ERICer i løpet av 2016: CESSDA (samfunnsvitenskapelige databaser) og ECCSEL (forskning på karbonfangst og -lagring). Det foreligger ikke planer om å etablere flere ERICer i Norge. Det antas at samlet refusjonskrav vil bli lite omfattende. Foreløpige tall anslår et årlig provenytap pr. ERIC på kr. 100 000 – 500 000 per år.

Økonomiske forpliktelser ved deltakelse (i hovedsak i form av medlemsavgift) i ERICer etablert i andre stater, må vurderes konkret av fagdepartementet når det vurderer å bli medlem. Økonomiske konsekvenser av å etablere ERICer i Norge (medlemsavgifter og vertskapsbidrag) må vurderes for hvert enkelt ERIC. I dag er den norskbaserte forskningsinfrastrukturen CESSDA finansiert innenfor midler avsatt til forskningsin-

frastruktur i Norges forskningsråd, på Kunnskapsdepartementets budsjett.

Innlemmelse av ERIC-forordningen vil kunne gi en viss forenkling av den administrative oppfølgingen av norsk deltakelse i felleseuropeiske forskningsinfrastrukturer.

9 Konklusjon og tilråding

Samarbeid om storskala forskningsinfrastrukturer er en viktig del av samarbeidet i det europeiske forskningsområdet (ERA) og i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, Horisont 2020, som Norge deltar aktivt i. Innlemmelse av ERIC-forordningen i EØS-avtalen innebærer en rettslig regulering av norsk deltakelse i ulike ERICer, og vil tilrettelegge for norske forskningsmiljøers aktive deltakelse på viktige områder.

Innlemmelse av forordningen vil sikre Norge mulighet til deltakelse i det europeiske forskningsinfrastrukturensamarbeidet på lik linje med de øvrige statene som er en del av Horisont 2020-programmet og det europeiske forskningsområdet ERA.

Bruk av denne organisasjonsformen i Norge vil lette samarbeidet mellom Norge og EU-stater. Norske forskningsinstitusjoner og Norges forskningsråd legger stor vekt på at norske deltakere i samarbeidet blir gitt samme rammevilkår som våre samarbeidsparter, herunder mulighet til å posisjonere Norge som vertsstat for felleseuropeisk forskningsinfrastruktur. Mulighet for å tilby vertskap for infrastrukturer er viktig for å være fullverdig partner og bidragsyter til samarbeidet.

Kunnskapsdepartementet tilrår godkjenning av EØS-komiteen beslutning av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium), som endret ved rådsforordning nr. 1261/2013. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

Utenriksdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium).

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium), i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

**til vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens
beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse
i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets
rettslige ramme for et konsortium for en europeisk
forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)**

I

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium).

Vedlegg 1

EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om endring av protokoll 31 til EØS-avtalen om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter

EØS-KOMITEEN HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt EØS-avtalen, særlig artikkel 86 og 98, og på følgende bakgrunn:

- 1) Samarbeidet mellom partene i EØS-avtalen bør utvides til å omfatte rådsforordning (EF) nr. 723/2009 av 25. juni 2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)¹.
- 2) Samarbeidet mellom partene i EØS-avtalen bør utvides til å omfatte rådsforordning (EU) nr. 1261/2013 av 2. desember 2013 om endring av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)².
- 3) EØS-avtalens protokoll 31 bør derfor endres –

– **32013 R 1261**: Rådsforordning (EU) nr. 1261/2013 av 2. desember 2013 (EUT L 326 av 6.12.2013, s. 1).

- b) I artikkel 5 nr. 1 bokstav d) i forordning (EF) nr. 723/2009 vises det til rådsdirektiv 2006/112/EF av 28. november 2006 om det felles merverdiavgiftssystem og rådsdirektiv 92/12/EF av 25. februar 1992 om den alminnelige ordning for særavgiftspliktige varer og om lagring, omsetning og kontroll av slike varer, som ikke er innlemmet i EØS-avtalen. Henvisningene er derfor bare relevante ved anvendelse av artikkel 5 nr. 1 bokstav d) og skal ikke berøre virkeområdet for EØS-avtalen.
- c) EFTA-statene skal delta fullt ut, uten stemmerett, i alle fellesskapskomiteer som bistår Europakommisjonen med hensyn til ledelse, utvikling og gjennomføring av virksomheten omhandlet i bokstav a).»

TRUFFET DENNE BESLUTNING:

Artikkel 1

I EØS-avtalens protokoll 31 artikkel 1, etter nr. 11, skal nytt nr. 12 lyde:

«12.

- a) Avtalepartene skal strebe etter å styrke samarbeidet innenfor rammen av den virksomhet som kan følge av følgende fellesskapsrettsakt:

– **32009 R 0723**: Rådsforordning (EF) nr. 723/2009 av 25. juni 2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium) (EUT L 206 av 8.8.2009, s. 1), endret ved:

Artikkel 2

Denne beslutning trer i kraft dagen etter at alle meddelelser etter EØS-avtalens artikkel 103 nr. 1 er inngitt³.

Artikkel 3

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unjons tidende*.

Utferdiget i Brussel 20. mars 2015.

For EØS-komiteen

Gianluca Grippa

Formann

¹ EUT L 206 av 8.8.2009, s. 1.

² EUT L 326 av 6.12.2013, s. 1.

³ [Ingen forfatningsrettslige krav angitt.] [Forfatningsrettslige krav angitt.]

Vedlegg 2

Rådsforordning (EU) nr. 1261/2013 av 2. desember 2013 om endring av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –
under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 187 og 188,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale forsamlingene,

under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité¹,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Ved rådsforordning (EF) nr. 723/2009² er det fastsatt en rettslig ramme med kravene til og framgangsmåtene for samt virkningen av å opprette et konsortium for europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium).
- 2) Støtten til og utviklingen av forskningsinfrastrukturer i Europa har vært et løpende mål for Unionen, sist gjenspeilet i europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1982/2006/EC³, og særlig i rådsbeslutning 2006/974/EF⁴.
- 3) Det europeiske strategiforum for forskningsinfrastrukturer (ESFRI) og refleksjonsgruppen for e-infrastruktur (e-IRG) har utarbeidet og

ajourført den første europeiske kjøreplan for forskningsinfrastrukturer.

- 4) Etter at Fellesskapets rettslige ramme for et ERIC-konsortium trådte i kraft i 2009, har to europeiske forskningsinfrastrukturer fått ERIC-status.
- 5) Medlemskap i et ERIC-konsortium er åpent for medlemsstater, assosierte stater, andre tredjestater enn assosierte stater og mellomstatlige organisasjoner.
- 6) Assosierte stater spiller en viktig rolle i forbedelsen og gjennomføringen av europeiske forskningsinfrastrukturer og bør kunne delta i ERIC-konsortier på samme vilkår som medlemsstatene, ettersom de gjennom sin støtte bidrar til fremragende EU-forskning og Unions økonomiske konkurranseevne.
- 7) For å lette de assosierte statenes deltaking i ERIC-konsortier bør artikkel 9 nr. 2) og 3) i forordning (EF) nr. 723/2009 endres, slik at de assosierte statenes bidrag fullt ut kan gjenspeiles i medlemskap og stemmeretter –

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Artikkel 9 nr. 2 og 3 i forordning (EU) nr. 723/2009 skal lyde:

«2. Et ERIC-konsortium skal ha en medlemsstat og to andre stater som enten er medlemsstater eller assosierte stater, som deltakere. Ytterligere medlemsstater kan når som helst bli medlemmer på rettfærdige og rimelige vilkår angitt i vedtektene og observatører uten stemmeretter på vilkårene angitt i vedtektene. Andre tredjestater enn assosierte stater samt mellomstatlige organisasjoner kan også bli medlemmer av et ERIC-konsortium, forutsatt at medlemsforsamlingen nevnt i artikkel 12 bokstav a) gir

¹ EUT C 161 av 6.6.2013, s. 58.

² Rådsforordning (EF) nr. 723/2009 av 25. juni 2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium) (EUT L 206, av 8.8.2009, s. 1).

³ Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1982/2006/EF av 18. desember 2006 om Det europeiske fellesskaps sjuende rammeprogram for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon (2007-2013) (EUT L 412 av 30.12.2006, s. 1).

⁴ Rådsbeslutning 2006/974/EF av 19. desember 2006 om særprogrammet «Kapasitet» for gjennomføring av Det europeiske fellesskaps sjuende rammeprogram for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon (2007-2013) (EUT L 54 av 22.2.2007, s. 101).

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

sitt samtykke, i samsvar med vilkårene og framgangsmåtene for medlemskap fastsatt i vedtektene.

3. Medlemsstater eller assosierte stater skal til sammen inneha flertallet av stemmerettene i medlemsforsamlingen. Endring av vedtektene for et ERIC-konsortium som har hjemsted i en medlemsstat, krever samtykke fra flertallet av medlemsstatene som deltar i nevnte ERIC-konsortium.»

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 2. desember 2013.

For Rådet

Formann

E. Gustas

Artikkel 2

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Vedlegg 3

Rådsforordning (EF) nr. 723/2009 av 25. juni 2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –
under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 171 og artikkel 172 første ledd,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,
under henvisning til uttalelse fra Europaparlamentet¹,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité²,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen³ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til traktatens artikkel 171 kan Fellesskapet opprette fellesforetak eller andre strukturer som er nødvendige for effektiv gjennomføring av fellesskapsprogrammer for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon (FTD).
- 2) Støtte til og utvikling av forskningsinfrastrukturer i Europa har vært et løpende mål i Fellesskapet, sist gjenspeilet i europaparlaments- og rådsbeslutning 1982/2006/EF av 18. desember 2006 om Det europeiske fellesskaps sjuende rammeprogram for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon (2007–2013)⁴, og særlig i rådsbeslutning 2006/974/EF av 19. desember 2006 om særprogrammet «Kapasitet»⁵.
- 3) Tradisjonelt har støtte til bruk og utvikling av europeisk forskningsinfrastruktur hovedsakelig vært i form av tilskudd til etablerte forskningsinfrastrukturer i medlemsstatene, men de seneste årene har det vist seg at utviklingen av nye strukturer må stimuleres ytterligere, noe som kan oppnås ved at det fastsettes en egnet rettslig ramme som gjør

det enklere å opprette og drive slike strukturer på fellesskapsplan.

- 4) Dette behovet har blitt uttrykt ved en rekke anledninger både på politisk plan av medlemsstatene og fellesskapsorganer og av ulike aktører innenfor det europeiske forskningsmiljøet, som for eksempel foretak, forskningssentre og universiteter, og særlig Det europeiske strategiforum for forskningsinfrastruktur (ESFRI).
- 5) Mens den sentrale rollen som vitenskapelig forskningsstruktur i verdensklasse spiller for å nå Fellesskapets FTD-mål fastsatt i traktatens artikkel 163, lenge har vært anerkjent innenfor Fellesskapets FTD-rammeprogrammer, er reglene for etablering, finansiering og drift av disse strukturene fortsatt oppdelt og regionalisert. Med tanke på at europeiske forskningsinfrastrukturer konkurrerer med Fellesskapets globale partnere, som foretar og vil fortsette å foreta enorme investeringer i store moderne forskningsinfrastrukturer, og med tanke på at disse infrastrukturene blir stadig mer sammensatte og kostbare, noe som ofte plasserer dem utenfor rekkevidden til en enkelt medlemsstat eller til og med en verdensdel, er det nå nødvendig å utnytte og utvikle det fulle potensialet til traktatens artikkel 171 ved å opprette en ramme for de framgangsmåter og vilkår for opprettelse og drift av europeiske forskningsinfrastrukturer på fellesskapsplan som er nødvendige for en effektiv gjennomføring av Fellesskapets FTD-programmer. Denne nye rettslige rammen vil utfylle andre juridiske former i nasjonal og internasjonal lovgivning eller i Fellesskapets regelverk.
- 6) I motsetning til de felles teknologiinitiativer (JTI) som er opprettet som fellesforetak der Fellesskapet er medlem og bidrar økonomisk, bør ikke et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (heretter kalt «ERIC-konsortium») oppfattes som et fellesskaps-

¹ Uttalelse avgitt 19.2.2009 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

² Uttalelse avgitt 14.1.2009 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

³ EUT C 76 av 31.3.2009, s. 6.

⁴ EUT L 412 av 30.12.2006, s. 1.

⁵ EUT L 54 av 22.2.2007, s. 101.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

organ i henhold til artikkel 185 i rådsforordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 av 25. juni 2002 om finansreglementet som får anvendelse på De europeiske fellesskaps alminnelige budsjett⁶ (heretter kalt finansforordningen), men som et rettssubjekt der Fellesskapet ikke nødvendigvis er medlem eller bidrar økonomisk i henhold til artikkel 108 nr. 2 bokstav f) i finansforordningen.

- 7) Gitt det tette samarbeidet mellom medlemsstatene og Fellesskapet når det gjelder programplanlegging og gjennomføring av utfyllende forskningsvirksomhet, som fastsatt i traktatens artikkel 164 og 165, bør interesserte medlemsstater enkeltvis eller i samarbeid med andre godkjente organer kartlegge sine behov for å opprette forskningsinfrastrukturer i denne juridiske formen ut fra sin forskning og teknologiske utvikling og ut fra Fellesskapets krav. Av samme årsak bør medlemskap i et ERIC-konsortium være åpent for interesserte medlemsstater med eventuell deltaking av stater som er tilknyttet Fellesskapets rammeprogram for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon (heretter kalt «assosierte stater») samt tredjestater og spesialiserte mellomstatlige organisasjoner. I tillegg til fullt medlemskap bør medlemsstatene kunne være observatører i et ERIC-konsortium på vilkårene fastsatt i konsortiets vedtekter.
- 8) Et ERIC-konsortium som opprettes i henhold til denne forordning, bør ha som hovedoppgave å opprette og drive en forskningsinfrastruktur på ikke-økonomisk grunnlag og bør bruke de fleste av sine ressurser på denne hovedoppgaven. For å fremme innovasjon, kunnskaps- og teknologioverføring bør ERIC-konsortiet kunne drive begrenset økonomisk virksomhet, forutsatt at den er nært knyttet til hovedoppgaven og ikke setter utførelsen av denne i fare. Opprettelsen av forskningsinfrastrukturer som ERIC-konsortier utelukker ikke at forskningsinfrastrukturer av felleseuropeisk interesse med en annen juridisk form også kan anerkjennes som forskningsinfrastrukturer som bidrar til framskritt innenfor europeisk forskning, blant annet gjennomføringen av veikartet som er utarbeidet av ESFRI. Kommisjonen bør sikre at ESFRI-medlemmer og andre berørte parter underrettes om disse alternative juridiske formene.

- 9) Forskningsinfrastrukturer bør bidra til å sikre fremragende vitenskapelig kunnskap innenfor Fellesskapets forskning og økonomiske konkurranseevne på mellomlang og lang sikt gjennom effektiv støtte til europeisk forskningsvirksomhet. For å oppnå dette bør de, i samsvar med sine vedtekter, være reelt åpne for det europeiske forskningsmiljøet i bred forstand, og de bør ha som mål å styrke den europeiske vitenskapskapasiteten og dermed bidra til utviklingen av Det europeiske forskningsområde (ERA).
- 10) For å gjøre framgangsmåten for opprettelse av et ERIC-konsortium effektiv må enheter som ønsker å opprette et ERIC-konsortium, sende en søknad til Kommisjonen, som ved hjelp av uavhengige eksperter som kan omfatte ESFRI, bør vurdere hvorvidt den foreslåtte forskningsinfrastrukturen er i samsvar med denne forordning. En slik søknad bør inneholde en erklæring der vertsstaten anerkjenner ERIC-konsortiet som et internasjonalt organ eller en internasjonal organisasjon ved anvendelse av rådsdirektiv 2006/112/EF av 28. november 2006 om det felles merverdiavgiftssystem⁷ og rådsdirektiv 92/12/EØF av 25. februar 1992 om den alminnelige ordning for særavgiftspliktige varer og om lagring, omsetning og kontroll av slike varer⁸, fra og med tidspunktet for opprettelsen. I samsvar med statsstøtteregelelene bør ERIC-konsortiet som internasjonal organisasjon også dra fordel av visse unntak ved anvendelse av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/18/EF av 31. mars 2004 om samordning av framgangsmåtene ved tildeling av offentlige bygge- og anleggskontrakter, kontrakter om offentlige varekjøp og kontrakter om offentlig tjenesteyting⁹.
- 11) Av hensyn til gjennomsiktighet bør beslutningen om opprettelse av et ERIC-konsortium offentliggjøres i *Den europeiske unions tidende*. Av samme årsak bør de viktigste delene av konsortiets vedtekter vedlegges beslutningen.
- 12) For å kunne utføre sine oppgaver så effektivt som mulig bør et ERIC-konsortium ha status som rettssubjekt og ha full rettslig handleevne fra og med den dagen beslutningen om opprettelse trer i kraft. For å kunne fastsette hva som er gjeldende lovgivning bør ERIC-

⁷ EUT L 347 av 11.12.2006, s. 1.

⁸ EFT L 76 av 23.3.1992, s. 1.

⁹ EUT L 134 av 30.4.2004, s. 114.

⁶ EFT L 248 av 16.9.2002, s. 1.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

- konsortiet ha et vedtektsbestemt sete på territoriet til en av sine medlemmer som enten er en medlemsstat eller en assosiert stat.
- 13) Et ERIC-konsortium bør ha minst tre medlemsstater som medlemmer, utover det kan kvalifiserte assosierte stater og andre tredjestater enn assosierte stater samt spesialiserte mellomstatlige organisasjoner delta.
 - 14) I tråd med denne forordnings fellesskapsdimensjon bør medlemsstatene i fellesskap ha flertallet av stemmene i medlemsforsamlingen i et ERIC-konsortium.
 - 15) Med hensyn til gjennomføringen av denne rammen bør det i vedtektene fastsettes nærmere bestemmelser som Kommisjonen kan benytte for å undersøke om en søknad er i samsvar med rammen som fastsettes i denne forordning.
 - 16) Det er på den ene side nødvendig å sikre at et ERIC-konsortium har den fleksibiliteten som gjør det mulig å endre vedtektene, og på den annen side at Fellesskapet som har opprettet ERIC-konsortiet, beholder kontrollen over visse vesentlige deler. Dersom en endring gjelder en vesentlig del av vedtektene vedlagt beslutningen som oppretter ERIC-konsortiet, bør en slik endring godkjennes før den trer i kraft ved en kommisjonsbeslutning truffet etter den samme framgangsmåten som for opprettelsen av ERIC-konsortiet. Enhver annen endring bør meddeles Kommisjonen, som bør ha mulighet til å gjøre innsigelse dersom den mener at endringen er i strid med denne forordning.
 - 17) Et ERIC-konsortium bør opprette sine egne organer for å kunne forvalte sin virksomhet på en effektiv måte. Det bør fastsettes i vedtektene hvordan disse organene er ERIC-konsortiets lovlige representanter.
 - 18) Med tanke på et ERIC-konsortiums finansielle ansvar bør konsortiet drive sin virksomhet etter fornuftige budsjettmessige prinsipper.
 - 19) Et ERIC-konsortium kan være berettiget til finansiering i samsvar med avdeling VI i finansforordningen. Finansiering innenfor rammen av utjevningspolitikken kan også være en mulighet, i samsvar med relevant fellesskapsregelverk.
 - 20) For å kunne utføre sine oppgaver mest mulig effektivt og som en logisk konsekvens av dets status som rettssubjekt, bør et ERIC-konsortium ha ansvar for egen gjeld. For at medlemmene skal kunne finne hensiktsmessige løsninger med hensyn til sitt ansvar, bør det i vedtektene gis mulighet for å innføre ulike ansvarsordninger som går utover det ansvar som er begrenset til medlemmenes bidrag.
 - 21) Ettersom et ERIC-konsortium opprettes i henhold til Fellesskapets regelverk, bør det være underlagt Fellesskapets regelverk samt lovgivningen i den staten det har sitt vedtektsbestemte sete. ERIC-konsortiet kan imidlertid ha driftssted i en annen stat. Lovgivningen i sistnevnte stat bør få anvendelse når det gjelder særlige punkter fastsatt i ERIC-konsortiets vedtekter. Et ERIC-konsortium bør dessuten være underlagt gjennomføringsregler som er i samsvar med vedtektene.
 - 22) Medlemsstatene kan fritt anvende eller vedta lover og forskrifter som ikke strider med virkeområdet eller målene for denne forordning.
 - 23) For å sikre tilstrekkelig kontroll med at bestemmelsene i denne forordning overholdes bør et ERIC-konsortium framlegge for Kommisjonen og relevante offentlige myndigheter sin årsrapport og alle opplysninger om forhold som kan føre til at det oppstår alvorlig fare for at konsortiet ikke kan utføre sine oppgaver. Dersom Kommisjonen gjennom årsrapportene eller på annen måte får mistanke om at et ERIC-konsortium alvorlig misligholder denne forordning eller annen gjeldende lovgivning eller regelverk, bør den anmode om forklaring og/eller tiltak fra ERIC-konsortiet og/eller dets medlemmer. I ekstreme tilfeller og dersom ingen korrigerende tiltak er truffet, kan Kommisjonen oppheve beslutningen om opprettelse av ERIC-konsortiet og dermed igangsette avviklingen av ERIC-konsortiet.
 - 24) Ettersom målene for denne forordning, som er å fastsette en ramme for europeiske forskningsinfrastrukturer mellom medlemsstatene, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene innenfor deres nasjonale forfatningsmessige rammer og derfor på grunn av problemets grensekryssende karakter bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
 - 25) Ettersom denne forordning først og fremst er opprettet for å oppnå effektiv gjennomføring

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

av Fellesskapets programmer for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon, og ettersom de tiltak som er nødvendige for å gjennomføre forordningen hovedsakelig er forvaltningstiltak, bør de vedtas etter framgangsmåten med forvaltningskomité fastsatt i artikkel 4 i rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen¹⁰ –

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Formål

Ved denne forordning fastsettes en rettslig ramme for kravene til og framgangsmåtene for samt virkningene av opprettelse av et konsortium for europeisk forskningsinfrastruktur (heretter kalt «ERIC-konsortium»).

Artikkel 2

Definisjoner

I denne forordning menes med:

- a) «forskningsinfrastruktur» anlegg, ressurser og tilknyttede tjenester som forskningsmiljøer benytter for å gjennomføre forskning på høyt nivå innenfor sine respektive fagområder; definisjonen omfatter grunnleggende vitenskapelig utstyr og forskningsmaterieell, kunnskapsbaserte kilder som samlinger, arkiver og strukturerte vitenskapelige opplysninger, IKT-infrastrukturer som nett, datautstyr, programvare og kommunikasjonsverktøyer samt alt annet spesialutstyr som er nødvendig for å oppnå fremragende kunnskap innenfor forskning. Slike infrastrukturer kan være samlet på ett sted eller være «distribuerte» (et organisert nett av ressurser),
- b) «tredjestat» en stat som ikke er en medlemsstat i Den europeiske union,
- c) «assosiert stat» en tredjestat som er part i en internasjonal avtale inngått med Fellesskapet, og som i henhold til eller på grunnlag av denne avtalen bidrar til finansieringen av alle eller en del av Fellesskapets programmer for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon.

Artikkel 3

Oppgave og annen virksomhet

1. Et ERIC-konsortium har som hovedoppgave å opprette og drive en forskningsinfrastruktur.
2. Et ERIC-konsortium skal utføre sin hovedoppgave på et ikke-økonomisk grunnlag. Konsortiet kan imidlertid drive begrenset økonomisk virksomhet forutsatt at den er nært knyttet til hovedoppgaven og ikke setter gjennomføringen av denne i fare.
3. Et ERIC-konsortium skal registrere kostnadene og inntektene ved sin økonomiske virksomhet separat og fakturere slik virksomhet til markedspris eller, dersom markedspris ikke kan fastsettes, til selvkost pluss en rimelig margin.

Artikkel 4

Krav til infrastruktur

Forskningsinfrastrukturen som opprettes av et ERIC-konsortium, skal oppfylle følgende krav:

- a) Den skal være nødvendig for å gjennomføre europeiske forskningsprogrammer og -prosjekter, herunder effektiv gjennomføring av Fellesskapets programmer for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon.
- b) Den skal utgjøre en merverdi i styrkingen og struktureringen av Det europeiske forskningsområde (ERA) og en vesentlig forbedring på de berørte vitenskapelige og teknologiske områder på internasjonalt plan.
- c) Det gis i samsvar med reglene i vedtektene reel tilgang for det europeiske forskningsmiljø, bestående av forskere fra medlemsstatene og fra assosierte stater.
- d) Den bidrar til mobilitet for kunnskap og/eller forskere innenfor Det europeiske forskningsområde og øker utnyttelsen av det intellektuelle potensialet i hele Europa.
- e) Den bidrar til formidling og optimering av resultatene fra Fellesskapets virksomhet innenfor forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon.

Artikkel 5

Søknad om opprettelse av et ERIC-konsortium

1. Enheter som ønsker å opprette et ERIC-konsortium (heretter kalt «søkere»), skal sende en søknad til Kommisjonen. Søknaden skal framlegges skriftlig på et av EU-institusjonenes offisielle språk og inneholde følgende:

¹⁰ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

- a) en anmodning til Kommissjonen om opprettelse av ERIC-konsortiet,
 - b) et forslag til vedtekter for ERIC-konsortiet, nevnt i artikkel 10,
 - c) en teknisk og vitenskapelig beskrivelse av forskningsinfrastrukturen som skal opprettes og drives av ERIC-konsortiet, herunder særlig kravene i artikkel 4,
 - d) en erklæring der vertsstaten anerkjenner ERIC-konsortiet som et internasjonalt organ i henhold til artikkel 143 bokstav g) og artikkel 151 nr. 1 bokstav b) i direktiv 2006/112/EF og som en internasjonal organisasjon i henhold til artikkel 23 nr. 1 annet strekpunkt i direktiv 92/12/EØF, fra og med tidspunktet for opprettelsen. Begrensningene og vilkårene for unntak fastsatt i disse bestemmelsene skal angis i en avtale mellom medlemmene av ERIC-konsortiet.
2. Kommissjonen skal vurdere søknaden i lys av kravene fastsatt i denne forordning. Under vurderingen skal den innhente uttalelser fra uavhengige eksperter, særlig innenfor de områder der ERIC-konsortiet akter å drive virksomhet. Resultatet av en slik vurdering skal meddeles søkerne, som eventuelt skal bli bedt om å utfylle eller endre søknaden.

Artikkel 6

Beslutning om søknaden

1. Kommissjonen skal, idet den tar hensyn til resultatene av vurderingen nevnt i artikkel 5 nr. 2 og etter framgangsmåten nevnt i artikkel 20,
 - a) treffe en beslutning om opprettelse av ERIC-konsortiet etter å ha forvissnet seg om at kravene fastsatt i denne forordning er oppfylt, eller
 - b) avslå søknaden dersom den konkluderer med at kravene fastsatt i denne forordning ikke er oppfylt, herunder at erklæringen nevnt i artikkel 5 nr. 1 bokstav d) mangler.
2. Beslutningen om søknaden skal meddeles søkerne. Dersom søknaden avslås, skal beslutningen begrunnes klart og tydelig overfor søkerne.

Beslutningen om opprettelse av ERIC-konsortiet skal også offentliggjøres i L-serien av *Den europeiske unions tidende*.
3. De viktigste delene av vedtektene som er nevnt i artikkel 10 bokstav b)–f) og i bokstav g) i)–vi), og som inngår i søknaden, skal være vedlagt beslutningen om opprettelse av ERIC-konsortiet.

Artikkel 7

Et ERIC-konsortiums status

1. Et ERIC-konsortium skal være et rettssubjekt fra og med den dagen beslutningen om opprettelse trer i kraft.
2. Et ERIC-konsortium skal i alle medlemsstater ha den mest omfattende rettslige handleevnen som tildeles rettssubjekter i henhold til lovgivningen i medlemsstaten. Det kan særlig erverve, eie og avhende løsøre, fast eiendom og immaterialrett, inngå avtaler og være part i en rettssak.
3. Et ERIC-konsortium er en internasjonal organisasjon i henhold til artikkel 15 bokstav c) i direktiv 2004/18/EF.

Artikkel 8

Sete og navn

1. Et ERIC-konsortium skal ha et vedtektsbestemte sete på et av sine medlemmers territorium, enten en medlemsstat eller en assosiert stat.
2. Et ERIC-konsortium skal ha et navn som inneholder forkortelsen «ERIC».

Artikkel 9

Kriterier for sammensetning

1. Følgende enheter kan bli medlem av et ERIC-konsortium:
 - a) medlemsstater,
 - b) assosierte stater,
 - c) andre tredjestater enn assosierte stater,
 - d) mellomstatlige organisasjoner.
2. Et ERIC-konsortium skal ha minst tre medlemsstater som medlemmer. Ytterligere medlemsstater kan når som helst bli medlemmer på rettferdige og rimelige vilkår angitt i vedtektene og observatører uten stemmerett på vilkårene som er angitt i vedtektene. Ytterligere assosierte stater og andre tredjestater enn assosierte stater samt mellomstatlige organisasjoner kan også bli medlemmer av et ERIC-konsortium, forutsatt at medlemsforsamlingen nevnt i artikkel 12 bokstav a) gir sitt samtykke, i samsvar med vilkårene og framgangsmåtene for medlemskap fastsatt i vedtektene.
3. Medlemsstatene skal i fellesskap inneha flertallet av stemmerettene i medlemsforsamlingen.
4. Enhver medlemsstat, assosiert tredjestat eller tredjestat kan, når det gjelder utøvelsen av

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

særlige rettigheter og oppfyllelse av særlige plikter som medlem av ERIC-konsortiet, representeres av en eller flere offentlige enheter, herunder regioner, eller av en eller flere private enheter som har fått et oppdrag om offentlig tjenesteyting.

5. Assosierte stater, tredjestater og mellomstatlige organisasjoner som søker om å opprette et ERIC-konsortium eller å bli medlemmer i et, skal anerkjenne at ERIC-konsortiet er et rettssubjekt og har rettslig handleevne i samsvar med artikkel 7 nr. 1 og 2, og at det omfattes av regler fastsatt ved anvendelse av artikkel 15.
6. Assosierte stater og tredjestater som søker om å opprette et ERIC-konsortium eller bli medlemmer i et, skal samtykke i å behandle ERIC-konsortiet på en måte som tilsvare den som følger av artikkel 5 nr. 1 bokstav d) og artikkel 7 nr. 3.

Artikkel 10

Vedtekter

Vedtektene til et ERIC-konsortium skal inneholde minst følgende:

- a) en liste over medlemmer, observatører og eventuelt enheter som representerer medlemmer samt vilkår og framgangsmåte for endring av ERIC-konsortiets sammensetning og representasjon i samsvar med artikkel 9,
- b) ERIC-konsortiets oppgaver og virksomhet,
- c) vedtektsbestemt sete i samsvar med artikkel 8 nr. 1,
- d) ERIC-konsortiets navn i samsvar med artikkel 8 nr. 2,
- e) varighet og framgangsmåte for avvikling i samsvar med artikkel 16,
- f) ansvarsordning i samsvar med artikkel 14 nr. 2,
- g) grunnleggende regler for:
 - i) adgang for brukere,
 - ii) vitenskapelig vurdering,
 - iii) formidling,
 - iv) immaterialrettigheter,
 - v) sysselsetting, herunder like muligheter,
 - vi) tildeling av kontrakter, som overholder prinsippene om innsyn, likebehandling og konkurranse,
 - vii) eventuell nedlegging,
 - viii) data,
- h) medlemmenes rettigheter og plikter, herunder plikt til å bidra til et balansert budsjett samt stemmerett,

- i) ERIC-konsortiets organer, deres roller og ansvar, sammensetning og beslutningsprosess, særlig i forbindelse med endring av vedtektene, i samsvar med artikkel 11 og 12,
- j) fastsettelse av ett eller flere arbeidsspråk,
- k) henvisninger til gjennomføringsregler for vedtektene.

Vedtektene skal være offentlig tilgjengelig på ERIC-konsortiets nettsted og på dets vedtektsbestemte sete.

Artikkel 11

Endringer av vedtektene

1. ERIC-konsortiet skal framlegge enhver endring av vedtektene som gjelder spørsmål omhandlet i bokstav b)–f) eller i artikkel 10 bokstav g) i)–vi) for Kommisjonen for godkjenning. En slik endring skal ikke tre i kraft før beslutningen om godkjenning har trådt i kraft. Kommisjonen skal anvende artikkel 5 nr. 2 og artikkel 6 tilsvarende.
2. ERIC-konsortiet skal framlegge for Kommisjonen enhver vedtektsendring som ikke er nevnt i nr. 1 innen ti dager etter at den er vedtatt.
3. Kommisjonen kan gjøre innsigelse mot en slik endring innen 60 dager fra den ble framlagt og skal grunngi hvorfor endringen ikke oppfyller kravene i denne forordning.
4. Endringen skal ikke tre i kraft før fristen for innsigelse har utløpt eller er opphevet av Kommisjonen, eller før en innsigelse er trukket tilbake.
5. Søknaden om endring skal inneholde følgende:
 - a) teksten til den foreslåtte eller eventuelt vedtatte endringen, herunder datoen den trer i kraft,
 - b) den endrede konsoliderte utgaven av vedtektene.

Artikkel 12

ERIC-konsortiets organisasjon

I vedtektene skal minst følgende organer opprettes, med følgende kompetanse:

- a) en medlemsforsamling som er det organet som har full beslutningsmyndighet, herunder til å vedta budsjettet,
- b) en direktør eller et styre, utpekt av medlemsforsamlingen som ERIC-konsortiets utøvende organ og lovlige representant.

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

Det skal framgå av vedtektene hvordan styremedlemmene er lovlige representanter for ERIC-konsortiet.

Artikkel 13

Budsjettprinsipper, regnskap og revisjon

1. Alle inntekt- og utgiftsposter for et ERIC-konsortium skal inngå i overslag for hvert regnskapsår og skal oppføres i budsjettet. Budsjettets inntekter og utgifter skal være i balanse.
2. Medlemmene av et ERIC-konsortium skal sikre at bevilgningene brukes i samsvar med prinsippene om god økonomistyring.
3. Budsjettet skal fastsettes og gjennomføres og regnskapet framlegges i samsvar med prinsippet om gjennomsiktighet.
4. Et ERIC-konsortiums regnskap skal ledsages av en rapport om budsjett- og økonomistyringen i regnskapsåret.
5. Et ERIC-konsortium skal omfattes av kravene i gjeldende lovgivning med hensyn til oppstilling, registrering, revisjon og offentliggjøring av regnskap.

Artikkel 14

Ansvar og forsikring

1. Et ERIC-konsortium skal være ansvarlig for egen gjeld.
2. Medlemmenes økonomiske ansvar for ERIC-konsortiets gjeld skal være begrenset til deres respektive bidrag til ERIC-konsortiet. Medlemmene kan angi i vedtektene at de vil påta seg et fast ansvar utover sine respektive bidrag eller ubegrenset ansvar.
3. Dersom medlemmenes økonomiske ansvar ikke er ubegrenset, skal ERIC-konsortiet tegne hensiktsmessige forsikringer for å dekke de risikoene som er forbundet med infrastrukturens opprettelse og drift.
4. Fellesskapet skal ikke være ansvarlig for ERIC-konsortiets eventuelle gjeld.

Artikkel 15

Gjeldende lovgivning og domsmyndighet

1. Opprettelsen av og den interne virkemåten til et ERIC-konsortium skal styres
 - a) av Fellesskapets regelverk, særlig denne forordning, og beslutningene nevnt i artikkel 6 nr. 1 bokstav a) og artikkel 11 nr. 1,
 - b) av lovgivningen i den staten der ERIC-konsortiet har sitt vedtektsbestemte sete i

saker som ikke eller bare delvis reguleres av rettsaktene nevnt i bokstav a),

- c) av vedtektene og gjennomføringsreglene for dem.
2. De europeiske fellesskaps domstol skal ha domsmyndighet i tvister mellom medlemmene når det gjelder ERIC-konsortiet, mellom medlemmene og ERIC-konsortiet og i eventuelle tvister som Fellesskapet er del i.
 3. Fellesskapets regelverk om domsmyndighet får anvendelse i tvister mellom et ERIC-konsortium og tredjemenn. I saker som ikke omfattes av Fellesskapets regelverk, skal lovgivningen i den staten der ERIC-konsortiet har sitt vedtektsbestemte sete avgjøre hvilken domsmyndighet som skal avgjøre slike tvister.

Artikkel 16

Avvikling og insolvens

1. Den framgangsmåten som skal benyttes ved avvikling av et ERIC-konsortium etter beslutning i medlemsforsamlingen, skal fastsettes i vedtektene. Avvikling kan omfatte overføring av virksomhet til et annet rettssubjekt.
2. Når medlemsforsamlingen har truffet en beslutning om å avvikle et ERIC-konsortium, skal ERIC-konsortiet så snart som mulig og innen ti dager etter en slik beslutning, underrette Kommisjonen om dette. Kommisjonen skal offentliggjøre en egnet melding i C-serien av *Den europeiske unions tidende*.
3. Når framgangsmåten for avvikling er avsluttet, skal ERIC-konsortiet så snart som mulig og innen ti dager etter avslutningen, underrette Kommisjonen om dette. Kommisjonen skal offentliggjøre en egnet melding i C-serien av *Den europeiske unions tidende*. ERIC-konsortiet skal oppløses den dagen meldingen publiseres.
4. Dersom et ERIC-konsortium ikke er i stand til å betale egen gjeld, skal det umiddelbart underrette Kommisjonen om dette. Kommisjonen skal offentliggjøre en egnet melding i C-serien av *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 17

Rapportering og kontroll

1. Et ERIC-konsortium skal utarbeide en årlig virksomhetsrapport som særlig skal inneholde konsortiets vitenskapelige, driftsmessige og økonomiske virksomhet nevnt i artikkel 3. Rapporten skal godkjennes av medlemsforsamlingen og sendes til Kommisjonen og ved-

Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 72/2015 av 20. mars 2015 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 723/2009 om Fellesskapets rettslige ramme for et konsortium for en europeisk forskningsinfrastruktur (ERIC-konsortium)

kommende offentlige myndigheter innen seks måneder etter utgangen av det regnskapsåret rapporten gjelder. Rapporten skal offentliggjøres.

2. Et ERIC-konsortium og de berørte medlemsstater skal underrette Kommisjonen om eventuelle forhold som kan føre til at det oppstår alvorlig fare for at ERIC-konsortiet ikke kan utføre sine oppgaver, eller som kan hindre det i å oppfylle kravene fastsatt i denne forordning.
3. Dersom Kommisjonen får mistanke om at et ERIC-konsortium alvorlig misligholder denne forordning, beslutninger som er truffet på grunnlag av denne eller annen gjeldende lovgivning eller regelverk, skal Kommisjonen anmode om forklaring fra ERIC-konsortiet og/eller dets medlemmer.
4. Dersom Kommisjonen, etter å ha gitt ERIC-konsortiet og/eller dets medlemmer en rimelig frist til å framlegge sine synspunkter, konkluderer med at ERIC-konsortiet alvorlig misligholder denne forordning, beslutninger som er truffet på grunnlag av den eller annen gjeldende lovgivning eller regelverk, kan Kommisjonen foreslå korrigerende tiltak for ERIC-konsortiet og dets medlemmer.
5. Dersom det ikke treffes korrigerende tiltak, kan Kommisjonen oppheve beslutningen om opprettelse av ERIC-konsortiet etter framgangsmåten nevnt i artikkel 20. En slik beslutning skal underrettes ERIC-konsortiet og offentliggjøres i L-serien av *Den europeiske unions tidende*. Dette skal føre til at ERIC-konsortiet avvikles.

Artikkel 18

Egnede bestemmelser

Medlemsstatene skal treffe egnede tiltak for å sikre effektiv anvendelse av denne forordning.

Artikkel 19

Rapportering og vurdering

Kommisjonen skal senest 27. juli 2014 framlegge for Europaparlamentet og Rådet en rapport om forordningens anvendelse og eventuelle forslag til endringer.

Artikkel 20

Komitéframgangsmåte

1. Kommisjonen skal bistås av en forvaltningskomité.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 4 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 4 nr. 3 i beslutning 1999/468/EF skal være to måneder.

Artikkel 21

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utført i Luxembourg, 25. juni 2009.

For Rådet

L. MIKO

Formann

